

A splinternet és a kiberszuverenitás felé tartunk?

Napjainkban a kormányok egyre gyakrabban folyamodnak az internet korlátozásához, ami világszerte aggodalmat kelt. A világháló hasadása új kihívás, amelyre mihamarabb válaszolni kell. Az internetszabályozás kérdéseiről rendezett kétnapos nemzetközi konferenciát az ELTE ÁJK a Bukaresti és a Zenicai Egyetem közreműködésével.

A *splinternet* a világháló több darabra szakadását – vagy széttöredezését – jelenti, ami leginkább politikai, ideológiai, technológiai vagy kereskedelmi érdekek mentén következik be. Minden egyes töredékre más-más szabályozás vonatkozik, ami több párhuzamos internetet eredményez, a világháló így „övezetekre” tagolódik, hasonlóan a földrajzi régiókhoz. A splinternettel az emberek csak korlátozottan férnek hozzá az információkhoz, ami határok közé szorítja tevékenységüket is. A webes tartalmak cenzúrázása félretájékoztatáshoz, manipuláláshoz vezethet, és csorbul a véleménynyilvánítás szabadsága is.

Az ELTE Állam- és Jogudományi Karon [2024. március 22–23-án rendezett médiajogi konferencia](#) azokat a kormányzati és egyéb politikákat és intézkedéseket vizsgálta, amelyek korlátozzák vagy megakadályozzák az internet bizonyos felhasználási módjait az információs források létrehozására, terjesztésére vagy az azokhoz való hozzáférésre. Foglalkozott a kérdés társadalmi hatásának vizsgálatával is. Célja a figyelemfelkeltés, a párbeszéd elősegítése és az alapvető jogok védelmének megerősítése, valamint az internet nyílt, hozzáférhető jellegének megőrzésére való felhívás volt.

Az előadók a téma szakértői voltak szerte a világból, Brazíliától Ausztrálián és az Egyesült Államokon át egészen Európáig. A plenáris előadásokat többek között az Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) és az Internet Society (ISOC) vezetői tartották.

A résztvevők egyetértettek abban, hogy **a világháló integritását és hozzáférhetőségét minden erővel óvni kell**, és összehangolt fellépést szorgalmaztak az új kihívások (a közvetítői felelősség, a közösségi média cenzúrája, a szabályozási eszközöknek az internet-hozzáférésre és a digitális szuverenitásra gyakorolt hatásai) kezelésére. Ugyanakkor azt is elmondták, hogy a szereplők eltérő érdekei és értékei miatt rendkívül összetett feladatról van szó, amelyen csak széles körű összefogásban lehet dolgozni. Ahhoz, hogy a világháló megmaradjon nyitott, befogadó térnek, szilárd jogi keretekre és proaktív intézkedésekre van szükség, amelyek biztosítják a felhasználók jogait és méltóságuk védelmét.

Az internethasadás kapcsán felmerülő kérdések a jog, a technológia és az emberi jogok metszéspontjában helyezkednek el. Az előadók olyan kritikus témákat vetettek fel, mint a domainnév-rendszer (DNS), a tartalom moderálására vonatkozó politikák hatása a véleménynyilvánítás szabadságára, vagy az Európai Unión belüli változó szabályozási környezet, különösen a digitális szolgáltatásokról szóló rendelet (DSA) fényében. E témaköröket alapvetően az emberi jogok szemszögéből vizsgálták.

A bemutatott vizsgálatok eltérő földrajzi kontextusokban és résztémakörökben folytak, a konferencián szóba került a Franco-rezsim cenzúrázási politikája éppúgy, mint a digitális protekcionista intézkedések és a digitális tekintélyelvűség terjedése vagy éppen muszlim többségű országokban való megjelenése, így a konferencia végére **átfogó kép alakulhatott ki az internetszabályozás jelenlegi helyzetéről**.

Az empirikus tanulmányok, elméleti keretek és összehasonlító elemzések bevezették be a hallgatóságot a kérdéskomplexumba, nem egyszer megvilágítva a politikai döntéshozatal és érdekérvényesítő tevékenységek hátterét is.

A tanácskozás felhívta a figyelmet a társadalom előtt álló új kihívásra, megerősítette a tudományos élet, a civil társadalom, a kormányzat és az ipar szereplőinek közös felelősségét az emberi jogokon, az átláthatóságon és az elszámoltathatóságon alapuló internetirányítási elvek előmozdítása iránt. Eredményei jövőbeni politikai vitákhoz, a jogi keretek alakításához és a szabad, nyílt és befogadó internetet az elkövetkező generációk számára biztosító intézkedések előmozdításához nyújtanak lehetőséget.

Cikkünk Németh Viktor szakkollégista joghallgató közreműködésével készült.

Sajtókapcsolat:

- kommunikacio@elte.hu

Eredeti tartalom: Eötvös Loránd Tudományegyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/12488/a-splinternet-es-a-kiberszuverenitas-fele-tartunk/>